

Szerkesztőségi iroda:

Nagybecskerek Zápolya-
utca 1., hová a lap szel-
lemi részét illető min-
den közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybecske-
rek, Zápolya-u. 1., hová
a hirdetések, előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP

Főszerkesztő: dr. Brájer Lajos.

Fellos szerkesztő: Somfai János.

Előfizetési árak:

Egész évre — — — 24 K
Félévre — — — 12 K
Negyedévre — — — 6 K
Egyes szám ára 8 fillér.

Hirdetéseket

a kiadóhivatal veszi föl
Azonkívül az összes hir-
:: :: detési irodák :: ::

Megjelenik vasár- és
ünneppnapok kivételével
mindennap 6 u. 5 órakor

Nagybecskerek, 1915.

XLIV. évfolyam, 281. szám.

Csütörtök, december 9.

Diadalmas balkáni harcaink.

Offenzívánk Montenegróban. — Újabb zsákmányunk 80 ágyú, 160 lőszerkocsi, 40 gépkocsi, kétezret fogly.

Budapest, december 8. A „Torontál“ eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Hivatalos.

Délkeleti hadszintér:

A Beranetől északra levő montenegrói hadállások ellen támadásaink sikeresek. Több ponton rohammal vettük be az ellenség védelmi vonalait.

Ipeket megtisztítottuk az ellenségtől. Csapatunk 80 löveget, 160 lőszerkocsit, 40 gépkocsit, 12 táberi sütőkemencekocsit, néhány ezer puskát és sok egyéb hadiszert zsákmányoltak.

Kövess tábornok hadseregénél tegnap beszállított foglyok száma újra túlhaladja a kétezret. A foglyok közt 300 montenegrói is van.

Az arnauták a szerb hadsereg maradványai elleni harcokban mindenütt résztvesznek.

Höfer altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

Budapest, december 8. A „Torontál“ eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Berlin, december 8. A nagy főhadiszállás jelenti:

Balkán-hadszintér:

Ipeknél 80 ágyút és sok hadiszert zsákmányoltunk. Tegnap több mint 2040 foglyot ejtettünk.

Elsüllyesztettünk egy olasz cirkálót.

Budapest, december 8. A „Torontál“ eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.)

A flottaparancsnokság jelenti, hogy tengeralattjáróink egyike e hó 5-én délelőtt 10 órakor Valona előtt egy két-kéményű kis olasz cirkálót elsüllyesztett.

Az olasz háború.

Budapest, december 8. A „Torontál“ eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Hivatalos.

Olasz hadszintér:

Az Isonzó-harevonalon a tüzéségi harcok tegnap élénkebbek voltak, mint a legutóbbi napokon. Az ellenség délután támadást intézett a doberdói fensik északi része ellen. Az olasz gyalogság a Monte san Michele ellen sűrű tömegekben tört elő, a hegy északi lejtőjén behatolt harevonalonk egy szakaszába, decsapatunk ellentámadással elkeseredett kézitusában árkiaikat újra teljesen visszazerezték. Egyébként az ellenség rohamát tüzéségünk verte vissza az olaszok legsúlyosabb veszteségeivel.

A San Martino-szakaszon is meghiúsult az ellenség több támadása.

Ostesistlanát több olasz torpedó jármű tűz alá vette.

Höfer altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

Az orosz hadszintér.

Budapest, december 8. A „Torontál“ eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Hivatalos jelentés.

Orosz hadszintér:

Czartoryszktól északkeletre osztrák landwehr erősebb orosz felderítő osztagokat üzött el. Más esemény nincs.

Höfer altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

Budapest, december 8. A „Torontál“ eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Berlin, december 8. A nagy főhadiszállás jelenti:

Keleti hadszintér:

Hindenburg tábornagy hadseregeinek arevonálán gyengébb orosz osztagok elszigetelt előretöréseit visszavertük.

A nyugati hadszíntér. — A németek sikerei.

Budapest, december 8. A „Torontai“ eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Berlin, december 8. A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér:

Az ellenség kísérletei, hogy Auberivetől keletre elért sikereinket vitássá tegye, meghiúsult. A foglyokon kívül 3 gépfegyver került itt kezünkre.

Souaintól északkeletre a franciák állását az 193. számú magaslaton mintegy 5000 méter kiterjedésben elfoglaltuk. Négy ellentámadásukat visszavertük. Egy tisztet és 120 főnyi legénységet elfogtunk, 2 gépfegyvert zsákmányoltunk.

HIREK.

— **A tegnapi hivatalos jelentések.** A haretéri eseményekről tegnap a miniszterelnökség sajtóosztályától a következő hivatalos jelentéseket kaptuk:

Höfer jelentései:

Orosz hadszíntér:

Nincs jelentősebb esemény.

Olasz hadszíntér:

A helyzet változatlan. Nagyobb harcok nem voltak.

Délkeleti hadszíntér:

Plevljétől délkeletre visszavertük a montenegróiak előőrséit. A Beranetól északra fekvő határvidéken csapataink a montenegróiak főhadállításait támadták. Tegnap délben rohammal vették be a Suhodolon levő elsáncolt állásokat. Novibazártól délre újra 1300 foglyot szállítottunk be. Az Ipektől keletre fekvő területen tegnap újra heves harcok folytak. Az ellenséget mindenütt visszavertük és hat löveget zsákmányoltunk. Ma reggel benyomultunk Ipekbe. A bolgárok megszállották Djakovót.

A német nagy főhadiszállás jelentései:

Keleti hadszíntér:

A helyzet általában változatlan.

Balkán-hadszíntér:

Ipeket elértük, mintegy 1250 hadifoglyot és hat ágyut szállítottunk be. A franciáknak a fenyegető körülményekre való tekintettel a Cerna (Karasu) Vardar-szögletben birt állásaikat ki kellett üríteniük.

Nyugati hadszíntér:

Berrgau Baenál egy nagyobb robbantásunk sikerült. A francia árkot betemettük s a megszálló csapatok odavesztek. Egy csaknem befejezett ellenséges aknarakást megsemmisítettünk. Auberivetől keletre (Champagne) a franciák elülső árkaiból mintegy 250 métert elfoglaltunk. Több mint 60 fogoly jutott kezünkre.

— **A 29. gyalogezred hősei.** A 29. gyalogezred vitéz katonái közül újabban a következők kaptak kitüntetést:

Első osztályú ezüst vitézségi éremmel lettek kitüntetve: Járossy Pál tart. zászlós, Lassi Péter és Kunst Leó őrmesterek, Zacsó Mihály szakaszvezető, Hollósy József tizedes.

A második osztályú ezüst vitézségi érmet kapták: Raffai Zoltán és Eiben Béla tart. zászlósok, Nuszbaum Gyula, Revrenesan Bogoljub és Kapiten János őrmesterek.

— **Kinevezés.** Mint a hadsereg rendeleti közlönyének legújabb száma közli, a király Brázay-Brummer Emilt, a 29. gy.-e. kitüntetett zászlósát hadnaggyá nevezte ki. Brázay jelenleg ezredénél Nagybeeskerekben teljesít szolgálatot s itt írta meg háborus élményeinek egy részét, melyek mostanában jelentek meg „Ézt láttam“ címmel.

— **Megyei bizottsági tagok választása.** A tegnapi rendkívüli megyei közgyűlésen töltötték be az egyes bizottsági tagságokat választás útján. Ez alkalommal megválasztották:

Az állandó választmányba: 1916. december hó 31-ig: dr. Pető Ignácot Billéd, Mangold Hermannat (Nagybeeskerek), dr. Hubert Zsigmondot (Nagybeeskerek).

A megyei közigazgatási bizottság tagjai lettek: 1916. január 1-től 2 évre, vagyis 1917. évi december hó 31-ig: ifj. dr. Dániel Pál Olécz, Hauser Károly báró (Nagykikinda), dr. Pap Dezső (Alsóelemér), dr. Pollák Győző (Nagybeeskerek), Schulpe Vilmos (Törökkanizsa).

A tiszti nyugdíjintézeti választmányba megválasztottak: 1916. január 1-től 1916. december 31-ig: dr. Annau Ernő (Nagybeeskerek), Steinitzer Géza (Nagybeeskerek).

A közegészségügyi bizottságba: 1916. december hó 31-ig: dr. Neumann Gyula (Nagybeeskerek).

Az 1876. évi VI. t.-c. 55. §-a alapján kijelölt ügyészi helyettes lett egy évre, 1916. január 1-től december 31-ig: dr. Annau Ernő (Nagybeeskerek).

A megyei igazoló választmányba megválasztottak: 1916. január 1-től egy évre, vagyis 1916. december 31-ig: dr. Annau Ernő, Dániel Ferenc, dr. Pollák Győző, Poroszkay Béla (Nagybeeskerek).

A gazdasági választmányba: 1919. december 31-ig: Poroszkay Béla.

Az állandó népnevelési bizottságba: dr. Pollák Viktor.

A nagyikindai jár. mezőgazdasági bizottságba póttagul: 1920. december 31-ig: Herresbacher Dénes (Szaján).

A bánlakai jár. mezőgazdasági bizottságba rendes tagul: 1920. december 31-ig: Busics József (Bánlak), Wagner Mihály (Zichyfalu).

A párdányi jár. mezőgazdasági bizottságba: 1920. december 31-ig: rendes tagul: Kovács Béla (Fény), Lászlóffy Emánuel (Fény), Paits Spira (Felsőittebe). Póttagul: Müller Ignác (Jánosföldre, id. Umstädter János (Ujpeés).

— **A Vörösmarty-uteai rejtély.** Lassankint kezd világosság derülni a Vörösmarty-utcaiban halva talált Sztojkovics Sztóján és Erdélyan Bozszenka titokzatos esetére. A nyomozás újabb adatai szerint ma már egész bizonyosnak látszik, hogy a két ember nem bűntény, hanem szerencsétlenség áldozata. Kalmár István detektív és Bagi János esendőőrőrmester tegnap este újabb házkutatást tartottak az áldozatok lakásán s a sok lim-lom között az egyik sarokban egy nyitott skatulyában megtalálták Sztojkovics pénzét. A skatulyában 193 kor. 99 fillér volt érintetlenül. A lakásból sem hiányzik más egyéb holmi, úgy, hogy ez a körülmény azt bizonyítja, hogy nem forog fenn bűntény. A két ember halála valószínűleg úgy történhetett, hogy Sztojkovics Sztóján részegen jött haza s egy ágyára dobott gyufától vagy égő cigarettájától meggyulladt az ágy. A részeg em-

ber a tüzre fölébredhetett s az ajtóhoz igyekezett. De mámorától és a fojtó füsttől nem tudott többet tenni néhány lépésnél s azután elbukott. A zárt szobában a füst egyre nagyobb lett, de a tűz, miután levegőhöz nem jutott, az ágytól tovább nem terjedt. A másik ágyban fekvő Erdélyan Bozszenka mély álmában szintén megfulladt a füsttől. A két ember testét különben annyira átjárta a füst, hogy valósággal megfüstölődtek. A rejtélyből csak az nincs tisztázva, hogy ki és hogyan zárták kiülről rájuk az ajtót. Erre nézve két eset lehet. Valaki a szerencsétlenség után bement hozzájuk s úgy megijedt tőlük, hogy kifutott és betette az ajtót, az esetről pedig nem mert szólni. Vagy pedig valaki a házbeliek közül reteszelte be az ajtót, azt híván, hogy Sztojkovicsék nincsenek otthon, hát ne álljon nyitva a lakás. Most még a retesz nyitját igyekszik megtalálni a nyomozás.

— **A vidéki sajtó faluja.** A Vidéki Hírlapírók Országos Szövetsége kezdeményezésére legutóbb országos mozgalom indult meg, hogy egyik lerombolt kárpáti falut „Sajtószállás“ elnevezéssel a vidéki sajtó építtessen fel, örök hirdetőjéül a magyar hírlapírás hazafias kötelességtudásának. Esetleg a Kárpátok között beteg hírlapírók részére üdülőház is épülne. A hazafias és nemes mozgalmat országszerte lelkesedéssel és nagy eredménnyel vezeti diadalra a vidéki sajtó, mely minden lehetőséget elkövet, hogy legkésőbb karácsonyig összegyűjthesse és átadhassa a szükséges pénzt az országos bizottságnak. A Vidéki Hírlapírók Országos Szövetsége a saját részéről 500 koronával nyitotta meg a gyűjtést. Szávay Gyula elnök és Brájjer Lajos dr. alelnök 100—100 koronát, Tömörkény István üv. alelnök és Palócz László titkár 25—25 koronát, Milkó Izidor dr. igazgatósági tag 15 koronát adományoztak. A faluépítés részletesebb tervét a december 8-ikán Budapesten tartandó ülésen beszéli meg a Vidéki Hírlapírók Országos Szövetségének igazgatósága.

— **Az anya- és gyermekvédelemért.** Jankó Ágoston udv. tanácsos, alispán dec. 5-én tartott liceumi előadása alkalmából az Anya- és Gyermekvédelmi Bizottság javára befolyt 430 K, kiadás volt 4 K, a tiszta jövedelem tehát 426 K. Felülfizettek: dr. Steiner Gyula 2 K, Messinger Karolin 2 K, dr. Kiss János 9 K, dr. Pollák Győző 6 K, Demkó István 1 K, Farkas Vince 2 K, dr. Vincze Erő 10 K, Szeley Mihály 1 K, Steinitzer Géza 19 K, Berényi Bódog 4 K, Fenyves Izsó 8 K, Gyertyánffy L. 9 K, dr. Deák Vidor 1 K, Schäfer József 1 K, dr. Dellimanics Lajos 2 K, Bogcha Márton 1 K, dr. Szentiványi Ferenc 1 K, Novák Károly 1 K, Lang Antal 1 K, özv. dr. Mangold Samuné 8 K, N. N. 2 K, Kónya Ferencné 5 K, Vámos Ignácné 4 K, Marossy Imre 1 K, Mihálovits Ödönné 5 K, N. N. 1 K, Jankó Ágoston 8 K, N. N. 1 K, dr. Perisics Zoltán 9 K, dr. Haidegger Lajos 5

K. Olvashatatlan 1 K. Összesen 131 kor. A bizottság hálásan köszöni a közönség nemes pártfogását.

— **Az utazási igazolványok.** A rendőrség közli, hogy ott, ahol hadimenetrend van, utazási igazolványt (személyazonossági igazolványt) kell szerezni a rendőrségtől az utazáshoz.

— **A kolera.** A Nagybecskerekben fölépített koleraának a hatóságok erélyes intézkedései már gátat vetettek. A hatósági orvosoknak: dr. Haidegger Lajos megyei főorvosnak; dr. Menczer Izidornak és dr. Magyar Károlynak buzgólkodása megállította a járványt, úgy, hogy vasárnap óta újabb koleraeset nem fordult elő. A közönség most tehát fokozott vigyázattal, a tisztasággal s a Béga víztől való teljes tartózkodással könnyen elősegítheti a járvány teljes megszűnését.

— **Munkaalkalom asszonyoknak.** A rendőrségnél sokszor jelentkeznek asszonyok, hogy nincs munka, hadisegélyt pedig, ha nincs gyerekük, nem kapnak. A rendőrség most közli, hogy keresnek asszonyokat szalmacipőcsinálásra s aki erre a munkára hajlandó, jelentkezék a rendőrségnél. Ha megfelelő számú jelentkező lesz, akkor egy szakember kiképzí öket a szalmacipő-munkában s a szalmacipőket a katonaság megveszi.

— **Katona-nyomozójegyzék.** A magyar szent korona országai vöröskereszt-egylete a nyomavestett katonák felkutatásának megkönnyítésére „Katona-nyomozójegyzék” kiadását határozta el. Aki valamelyik keresett katonáról bármiféle bizonyosságot tud, közölje azt részletesen és kimerítően a Magyar Vöröskereszt-egylet Tudósító Irodája által kiadott Katona-nyomozójegyzék szerkesztőségével Budapest, IV., Váci-utca 38. sz. Bárki valaki után tudakozódní óhajt, forduljon fenti címhez s egyszeri közlési díjért küldjön be a közlésmező nagyságához mérten 2—4, illetve 6 koronát, — a kutatott areképenek lekölzlése külön 3 kor. További felvilágosításokért a közönség forduljon Daniel Ferenc vöröskereszt-egyleti főmegbízott-helyetteshez.

— **Adományok.** Ingyentekre újabb adakoztak: Grünwald Sándorné 4 K. özv. Steiner Jacquesné 10 K. Egy magát megnevezni nem akaró urnó 10 m. barchentet és többrendbeli meleg ruhát küldött az anya- és gyermekvédő-bizottságnak, mely ezuton mond köszönetet az adakozóknak.

— **A Városi Moziban** kedden két érdekes dráma került színre, melyek közül különösen „A mazuriak” című drámát kell kiemelni érdekes és tanulságos néprajzi fölvételeivel. Szerdán „A tarka dominó” című detektívdráma került színre, amely főleg szép képeivel hatott.

— **Torontáliai veszteséglistája.** A legutóbb megjelent 318. sz. hivatalos veszteségliststrom a következő torontáliaiokról ad hírt:

Hősi halált haltak: Onesa Traján 43. gyezr. Pészak. — Paluska János 101 gyezr. Deszk.

Megsebesültek: Dormuth Árpád tart. kadét 43. gyezr. Nagybecskerek. — Fisch Izidor hadapródjelölt 43. gyezr. Margitta. Továbbá Konig Adám Zsigmondfalva, 43. gyezr. — Mandity Szedie 101. gyezr. Mokrin. Szudarszki Gregor 29. gyezr. Törökbeese. — Veresan János 15. vadászászlóalj Ujzora.

Hadifogságba estek (Valamennyien a 46. gy.-ezredből): Ágoston Mátyás Oroszlámos. (Nikolsk. Usuryrk.) Arszikin János Gyála. (Petropavlovszk.) Bach Mihály Törökkanizsa. (Pensa.) — Baity Milivoj Törökkanizsa. (Ashabad.)

Balla Lajos Kiszombor. — Balthazár János Ócsanád. (Krasnovodsk.) — Bandity Izidor Csóka. (Kurgan. tobolski korm.) Bieza Károly Nagykőese. (Nisnijnovgorod.) — Blazity Szpaszoje Ókeresztur. (Ashabad.) — Boross Pál Nagyszentmiklós. (Pensa.) — Bürgés Lajos Valkány. (Nikolsk-Usuryrk.) — Filipov Bogdán Ókeresztur. — Friedrich János Nagyszentmiklós. (Pensa.) — Galetin Milorad Nagyesanád. (Pensa.) — Gányin Dusan Nagyszentmiklós. (Charkov.) — Grbiu Dobrivoj Tizsaszentmiklós. (Ashabad.) Gyuricsin János Szanád. (Ashabad.) — Hla János Tápé. — Katona István Józseffelva. — Kendi György Kübekháza. Kenéz Ferenc Törökkanizsa. — Kerpenisán István Nagyszentmiklós. (Pensa.) — Kemlosán János Obéb. (Moszkva.) — Kreischer Mihály Istvánvölgy. (Tachita, Sabojkal kerület.) — Kurusz József Obéb. Kuzmanov Lázár Gyála. (Ashabad.) — Miesik Mátyás Obesenyő. — Nyári György Obéb. — Perin Vladimir Gyála. — Szeityerov Proda Ókeresztur. (Ashabad.) — Sztéfanov Brankó Deszk. (Ashabad.) — Tóth Pál Szóreg. — Frankulov József Antal Obesenyő. — Vaszicsin Antal Obesenyő.

Irodalom.

— **Mikszáth-Almanach 1916-ra.** Mikszáth Almanachja, a magyar elbeszélő irodalom legjava alkotásainak e formás gyűjteménye, a háboru viharában is megjelent s mutatja, hogy el nem gyöngült erővel dolgozik kulturánk minden tehetsége. A nagy korhoz méltó, érdekesség és szépség dolgában valóban választékos bokrétát kötött legszebb elbeszéléseinkből a szerkesztő, Herceg Ferenc, testes kötetbe foglalva Nagy Endre, Szini Gyula, Rákosi Viktor, Pekár Gyula, Krudy Gyula, Malonyay Dezső, Szomaházy István, Bárony István, Biró Lajos, Lovik Károly novelláit, tehát legkitűnőbb írónk műveit. De ebben az évben tetézte irodalmunk e viruló aratását valami újjal, ami bizonyára fel fog tűnni az Almanach nagyszámu barátainak: a szerkesztő mutatót ad a világháboruban oldalunkon küzdő nemzetek, a németek, osztrákok, törökök, bolgárok novella-irodalmából, persze annak legjavából s így kerül az Almanach hasábjaira Thomas Mann, Artur Schnitzler, Achmed Hikmet és Vasov Iván egy-egy szépségekkel teljes műve. A díszes füzér, amelybe ez értékes nevek kerültek, mutatja, mily szinten áll az a kultúra, amelyet ellenségeink nem átalottak barbárnak nevezni. S mutat még valamit: a magyar írók így a külföld legjobb elbeszélői mellé állítva, tehetségük és művészetük egész fényében állják helyüket. A szép és gazdag kötet 2 korona bolti áron kapható.

LEGUJABB.

— Reggel érkezett távirataink. —

A bolgárok diadalmas harcai.

Megverték a franciákat. — Megszállták Demirkaput. — Elfoglalták Ochridát.

Budapest, dec. 9. A „Torontál” eredeti távirata. A sajtóbizottság jóváhagyásával jelenti tudósítónk: (Kivonat a december 7-iki bolgár hivatalos jelentésből):

A franciákat üldözve, megszálltuk Demirkapu vasuti állomását. Grabica falut körülzártuk s az ott levő francia zászlóaljat szuroyrohammal szétszórtuk. Az angol-francia frontot támadjuk. A harc folyik. Ochridát elfoglaltuk. Djakovoban tizenhét ágyut s rengeteg hadiszert zsákmányoltunk.

Hajóhadunk bombázta Meduát.

Budapest, dec. 9. A „Torontál” eredeti távirata. A sajtóbizottság jóváhagyásával jelenti tudósítónk:

Egy osztrák-magyar cirkáló több torpedórombolóval bombázta San Giovanni di Meduát.

Két aviatikusunk Cettinjére bombákat dobott.

Minisztertanács.

Budapest, dec. 9. A „Torontál” eredeti távirata. A sajtóbizottság jóváhagyásával jelenti tudósítónk:

Tegnap délután Tisza István gróf miniszterelnök elnöklésével minisztertanács volt.

Nyílttér.

E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Kardos Margitka

és Beck Ernő

jegyesek

Nagybecskerek, 1915 december hó

(Minden külön értesítés helyett)

650—1.1

Hirdetések.

3214—1915. szám.

649—2.2

Pályázati hirdetmény.

Petre (Torontálmegye) községnél az adóügyekben jártas, de egyéb jegyzői teendőkhöz is értő, a román nyelvet beszélő két kiegészítő munkaerő 5—5 koronaapidíjjal azonnal alkalmazást nyer. Bevalás esetén állandó alkalmaztatásra számíthatnak. Okmányolt ajánlkozások a községi jegyzőhöz intézendők.

Községi előjáróság.

Hirdetmény.

Az óteleki körjegyzőségnél az adóügyekben teljesen jártas egyén, mint kiegészítő munkaerő 5 koronaapidíjjal azonnal alkalmazást nyer.

Otelek, 1915. évi november hó 30-án.

Végh Ferenc,

körjegyző.

646—3.3

Idősebb nő

:: kerestetik ::

egy háztartás vezetésére,

ki a háztartási teendőket önállóan elvégezni tudja.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

651—3.1

Nyomdásztanoncul

legalább két középiskolát jó eredménnyel végzett fiu heti fizetéssel azonnal felvétetik

lapunk nyomdájában.

HELYBELI BESZERZÉSI FORRÁSOK.

Biztosítási ügynökségek:

Franz J. L. (Adria) Hunyadi-utca.
Hirtenstein Márk (Bécsi bizt.) Erzsébet-tér.
Magy.—Francia bizt. társ. József fkg-u.
Ifj. Rigó István (Első M. Ált.) Árpád-u. 21.
Steinitzer Géza (Ass. Generali) Gabona-tér.

Borbély és fodrász:

Ikity Dusan, Hunyadi-utca.
Nagyvinszky Iván, Hunyadi-u.

Butorgyár:

Bence A. és fia, Hunyadi-utca.

Cementgyár:

Özv. Gottmann Jakabné és fiai, Kültelek.

Cipőkereskedők:

Kertész A., Iskolaépület.
Wilhelm Ferenc, Hunyadi-utca 2.

Divatáruház:

Boskovits S. J., Hunyadi-utca 2.
Bukovác István, Hunyadi-utca.
Mesznik Imre, Pénzügyi palota.

Dobozgyár és műkönyvkötészet:

Schneider János, Aradáci-ut.

Drogueria:

Melkuhn Dezső, Hunyadi-utca.

Ékszerészek:

Mesznik R. özvegye, Hunyadi-utca.

Fényképész:

Oroszy Lajos, Korona-utca.

Férfiszabók:

Grünbaum Vilmos, Hunyadi-utca.
Kocsis É., Megyeház-utca, a m. kir. posta-
épülettel szemben.
Tóth József, Hunyadi-utca.

Fogműterem:

Buzolich József, Hunyadi-utca.

Fűszer- és csemegekereskedés:

Fendler József, Hunyadi-utca.

Gépjavitó műhely:

Bürger és Grünwald, Temesvári-u.

Gőzfűrés:

Engel Sámuel, Eötvös-utca.
Kereskedelmi részv.-társ. Eötvös-u.

Gyógyszertárak:

Kellner J. utóda Czika Jóló, Hunyadi u.
Kollarich Gábor, Melencei-utca.
Vági Sándor, szerb egyházpalota.

Hálógyár:

Csuszner János.

Kalapkészítő:

Andresz A., Főtér, Bauer-ház.

Kalapraktár:

Sindelás Béla, Hunyadi-utca.

Kávéház:

Sólyom György, Klub-kávéház.

Kézmű-, rövidárúüzlet:

Benó Testvérek, Hunyadi-utca.
Eisenstädter S. és társai, Hunyadi-utca.
Freund S. és fiai, Hunyadi-utca.
Stagelschmidt János, Hunyadi-utca.

Könyv-, zenemű- és papirkereskedés:

Almásy Elek, Hunyadi-utca.
Mangold Lipót, Hunyadi-utca.

Könyvkötészet:

Schneider Lajos, Megyeház-utca (Pest-
szállodával szemben).

Kőművesek:

Hoff N. és társa.
Mattern Mihály, Juranics-u.

Lakatosműhely:

Engel Adám, Megyeház-utca.

Lisztkereskedés:

Klein Mór, Hunyadi-u.

Mészáros és hentes:

Prokisch Gyula, Hunyadi-utca.

Női kalap- és kézimunkauzlet:

Tolvay Józsefné, Hunyadi-utca.

Ruhakereskedés:

Felsenstein Ferenc, Hunyadi-utca.
Goldschmidt Lipót, Hunyadi-utca.

Sírkórtár és szobrászterem:

Tunner Alajos, Szerbtemplom-utca.

Szállító-cég:

Perl Mór, szerb egyházpalota.

Szállodák:

Beneth nagyszálloda, Ferencz József-tér.
Korona-szálloda, Erzsébet-tér.
,Pest városához" c. szálloda, Megyeház-u

Szeszgyár:

Lukács és társa, Kültelek.
Schwirllich Alajos, Aradáci-utca.

Téglagyár:

Klein Bernát.

Temetkezési intézet:

Bence A. és fia.

Tűzifa-, épületfakereskedés:

Annau örökösök, Korona-utca.
Kurländer Imre, Aradáci-ut 1.

Uridivatáruház:

Liptay Dezső, Hunyadi-utca.

Vaskereskedés:

Boleszny Antal, Hunyadi-utca.
Berényi Bódog, Hunyadi-utca.
Daun Gyula, Hunyadi-utca.

Vendéglő, étterem:

Kovács János, vasuti vendéglő.
Magyar Király söresarnok.
Marcoin Jenő, Kaszinó-vendéglő.
Rensing Mátyás, Otthon-söresarnok.
Tóth és Norizsán, a nagyhid mellett.

Virágkereskedés és kertészet:

Oláh Gábor, Bajza-u.

Hirdetéseket jutányos árért közöl a „Torontál”

politikai napilap kiadóhivatala, mely lap a legrégebb, legelterjedtebb, legolvasottabb napilap Torontálvármegyében.